

Эллилени ышанычтуулуктарына кертчи болургга кюреширикме

Ахыры. Алды 1-чи беттеди.

-Мен билгендиктен, сен «Кууанч» кафе да ачканса, анга келден кеп адам келеди, ыразы болуп кеткелери да билем.

- Жарсыгуба, биз алыкча европала стандартлагга келишпеллик. Кеп затны юсюндөн сагыш эттерге, тюрлөндүрүүгө да керекди. Мен аны ангылайм. Алай келген адамды ыразы эттерге кюрешиб. Биринчи-ден, этни, продуктыны базадан сайлап алабыз. Шшижюэрибиз сюзюксиздик эт, эт брэктерибиз да утуладу. Мындан ары да элген ашыкча кетестеу болукду. Кызыксы, бир керек келген адам, кичини да сый-ооу кытайырга этер ючюн, кюлдөн келгени арыкты тюрлюбюз.

Бизни кафе, кеп тюрлю республикалы, шахар консулгага да кытайыш, хор-ломла да болургузубуз. Ветеранлагга, элде кыруусулагга, кеп сабылы ююрюлге да кюлбубуздан келгенича болушубуз.

-Аним, бир эллилеринг

сени ючюн кюл кетюргөндөргөн сылтауну сен неде кересе?

-Бек алгуба, мен эллилерме жорек ыразылыгымы билдирюрге юсөмө. Ала манга улуу ишануулук этгендише Сау болуона. Ала ны ишануулуктарына кертчи болургга кюреширикме. Андан сора да, асанянчыла, бам, бир эллилери болганмы хурметин этген болура. Мени орундам башха элли жаш болса да, алай этерик сунам.

-Депутат болуп актын а калай да келген эди?

-Тенгирим, элли администрациясыны башчысы Фрийланы Рамазан, сени кюлунгдан келкиди деп, та-хулелерин эдиле. Сора элде сабын садалгга, шолк-гга, амбулаториягга да барлап, эллилери бир кыуамла-ры да боушиб, ала ны жарсыуларына, тилеклери-не тынгылайм. Наказаны бир кыуамларын да тамамла-гым, мындан ары да кюл-дөн келгени арыкты ююл-ме. Эллилери бир кыуаму маршрут таксиле ала жа-шаган жерден узгагырак-

да жюрогенлерине тарык-гын эдиле да, жуук заман-да аны кюлгга алыкчыма. Шахар администрацияны башчысыны заместители Парвенкогга тюрп, аны ююкөн эшлерише деп ту-рама.

-Депутат болома деген-динде, атам, анан кылай кырагандыла?

-Ала элде эрттен жашай-дыла. Аны проблемаларын да, бирден аштити улуу, кеслери уста биледиле. Ол себелден боюнунга угалы жон алганса, тамамлагга кюрөш, хому болса, деген-ди. Мен ала ны айтканла-ры эттерге кюреширикме.

Андан сора да, элде бизни ююкюно келте таныдыла. Биз - юн кырагандыш, бир эге-р - атабызны арбазыда жашайбыз. Мен ююкюно болганлыктыгга, кесими болганым, жерим жокду. Кы-рындашым Халим админис-трацияны башчысыны заместителиди. Бусагытта бизге жер берсе, эллие кесле-ри усту адыла, деркидиле. Мен себепли шендого дер-да жер олош аламанга-быз элден, анди уа берсе-

да, алыкты тюрюмө. Аны айткым, мен депутатма деп, аны кеси жумушлары ны тамамалау хайрыла-налык тюрюмө, улпмай.

-Шахар Советте депутат-ча кылай иш тамамла-рыксы?

-Манга адамлагга болу-шурча, предпринимател-лик жаны бля комиссияг-га башчылык эт, дегендише. Бам, ыразылыгымы бил-дирлик болура.

-Кафеге бля уа не бол-уксуз?

-Аны да тутаркыла. Мен не тюрлю ишден да архта турмайм. Не керек болса да, этеме. Анда мени атам, атам, эгечим, кырагандарым да иш-ледиле, тире адамгга-улу ышанадыла.

-Аним, кертима боюнунга улуу бор ююкелесе. Аны тамамлача сауул-ктуу бол, халкыгга бет жарыкты куулук этге-нинден улуу кыйлыкты керме. Уллиле уа санга-га уура адамгга-улу ышанадыла.

Ушакны ДАПКАТЛАНЫ Марият бардырганды.

Озган жылы жаз башын-да Гемуланы Галина Кээзак-станда кеси бля бирге орта шолкун бошоганына тюр-юшулери барып кытай-ханд. Мерке районда Калинин атлы шолкун окуучулары 50-жыллык юбилейдин бел-гилерге дегенде, таулу кыз тенгирин да эсгергендише. Кюмкюзгга чакыргандыла. Ала, аны эркекте, сыйлы кюмкюзгга керегендише, бир бирине жетдирмей, ююлери-не чакырып сыйлагандыла.

Галина да кызааклы тен-гирине мэлкюор халкы, кичи-чюкчюк зорлукдан кытуулуп, кырагандыш кытайырып, кырагандыш миллетине ара-ларында баш эркинликни та-

Ахшы устаз, тынгылы ана

кырагандыш Курайлыны Макумул жашы Алий бля аны эгечи Фатимат алып бсдир-гендише.

Жашуа жолун эсгерге, Гали-на кесин сирдорган аны кы-рындашыны бля аны эгечи-ни улуу адамлыкларына баш ура, былай айтканды:

-Ала мени кыюнларына сугулуп, келюмю кетюрүп, татылу кызыларын манга аягындадыла, мажал кийиле-ри болса, манга кийдиргенди-ле. Жаным кыурман болсун алагга. Не бек кыйын кюле-ринде да мени өксозле ююкю-не бермедиле, иш бля кызыма-дыла, окуп билим апырма бек сыйдоле. Емюромде бир затха жетишкен эсем, игилик-кереген эсем, ала ны ахшыкы-лргенданды...

Галина биринчи жаш ишпел баштаганда, кесине болуш-хан усталзаны кар бирин бо-гюнлюкко жорек ыразы-лыкка сагынады, алагга

Башха айтканычыча, Гали-на Дзамбул областада ту-гулан. Мерке районда орта шолкуну 1957 жылда бошаг-анды. Бир жылдан кююр ту-гулан жерибизге келчюн кай-ганди. Ол жылы анан Нальчикте педучилищеге кырсунча бошоп, Лашкутада башланган классада устал-болуп ишлегенди. 1959 жыл-да Кызбарты-Малкыар кыра-рал университетте заочно окугуба киргенди. Анда мал-кыар тил бля литература бо-лукте билим алганды. Сау кыргыз жылы ичинде били-мин, кочкор таулу сабылени-каныларына ана тилин таты-лыгыны, арилуугун, демеги-лигилин сингдирмей кыай-ык салганды.

Галина биринчи жаш ишпел баштаганда, кесине болуш-хан усталзаны кар бирин бо-гюнлюкко жорек ыразы-лыкка сагынады, алагга

аланы кар бири бля тобешиб, литературдан дерслерише алай бля жыйышдырган ма-териалды уста хайрылыны-уусу. Андан эри аны дерсле-рини жашла, кызыл кеп бил-гел тынгылачулары, билим-ге иттиучюлери.

Бусагытта усталз ачы ок-уучуларыны аттарын тан-сыкчыл сагынады, эсгерди, ала бля өктөмленди. Кер-тиси бля да, жашауда, илму-да да усталзлары, ата-анал-ры, эллилери өктөмленчире жетишилме болургузубуз сох-талары уа кепдоле. Ала ны кызыры Тилланы Илияны кызыры Айшатты. Ол Тынрау-узда врачды. Курданлыны Аюканы жашы Хусей Россия-ны административияны баш-академиктиди. Сотталаны Омарны жашы Борис бусаг-атта шолкун директорду.

Ишин билген, кырауучу ху-нери болган устазгга пед-агог колдотат кыраганды. Школ да ачы жерни алады район-да. Аны себеплик этгендени араларында уа Галина окут-канда да кепдоле.

Алынаны бз ююкюрюно ююкюно да бир-жи өз айт-кетейим. Эри Малкыарны Азрет дуниядарт эрте кеткен-ди. Юн жаны анысы бала-ларыны кыларына бек алгга ана сото да адамлыктыны шаныбарын сингдирди. Ала жашауда кеслерине тий-ши жер табарларына улуу кыйын салганды. Тамата жаша Асыл Тынраууз шол-кун административияны баш-чысыды. Марат Москвада Халкканы шубукуллары аты университетини бошаг-анды. Анда аспирантура оку-луп, бультр артыла айда нандиндиге диссертацияны кыруулаганды, бусагытта анда кафедрала ишлейди. Кичи жашы Муслим алгга

Кыраганды-Малкыар кырал университетини юридикчели факультетин, азы бля физ-культура сп спорт факульте-тин бошаганды. Жанкютия-да бля Лашкутада жашланы спорт усталгыгы ююрейди.

Алайда бексыз кызыны, ты-нгылы анысы, ачы усталзы кырады.

ТЕММОЛАНЫ Мухамин.

Жазычула школда кюнактада. Курайлыны Кыайсыны бля Тейпеланы Алимни араларында олтурган Гемуланы Галинады.

бып адамлыкчы борха кертчи болгандыла, халкыны жа-рал, аманат ахты тишрюу бсдирюгендише. Эллилери ал-лай усталзлары, оглопо юй-юрлери бля өктөмленчире эр-киндиле десем, артык бол-ма. Гемуланы Макумул кы-тайыш Галинаны аты республи-калы усталзлары араларында кеп жылканы ичинде махтау-ла айттылы турады. Ол «Кы-барты-Малкыарны шолкыра-ны сыйлы устазы», «Халкыг-га билим берюно отличниги» де-ген аттаны чакыгы жорете-ди. 1984 жылда аны «Учитель-методист» деген атапалганды.

РОСФОР-ни Жаркыландыруу министрствосу бля жаркы-ландырууда ишпел иленим башларын кырагы сыйла-гыманды. Ол урушда өлген-ди. Ююкюно кыйын кюнде ата, ана жуукка келип, сабылени ююлгендише. Хан-кырагана бля Сейтуну атала-рыны эгечи Гемуланы Фати-мат, Галинаны уа анысыны

мысас этеди. Ала ны арала-рында ол заманда шолкун за-вучу Жапунланы Ююкюно, сымалу усталз Билчекюны Маринаны, Курайлыны Рашаны атларын этти бел-гилденди. «Ала кеслери адамлыклары, адеп-кы-лылары, терен билимлери бля бисим, жаш усталзлары уруну жолуна хазырлауу-на сыйлы борларына санаганды. Хайраты-ошолорин, этер ишлери ююрейгенди. Ала манга биликни этгендише, та-ныкчак да болгандыла», дей-ди Галина Макумуна.

Игилик колларында иш усталгыгы ююргенде, те-нен билмиле устаз да, ана жылы ичине жыйышдырган алы сымалу, университетте алган билимин окуткан жашларына, кызыларына арымай-талмай бергенди. Эсимдеди, 70-чи жылда малкыар позиле, жажуура, та-аллеге барып, халкы бля тобешилме кырасала, ол,

ишпел быйыл да бардырыл-гыктыдыла.

Бизни участка терапевтиче-лика бля педиатрыбыз, ала уа саулдага 33 болдыла, аладан сора да, медес-траладан да 49-сую ик кесек

ишпел быйыл да бардырыл-гыктыдыла.

Бизни участка терапевтиче-лика бля педиатрыбыз, ала уа саулдага 33 болдыла, аладан сора да, медес-траладан да 49-сую ик кесек

3880 адамны кыатыштыруу бля 150-те жуук клуб фор-мула кырады ишпелдише. Художестволу коллективле-ден алтысы «халкы» эм «нол-голо» деген атланы жюро-тедиле. Арт кезиуде спортуу ырыксы мурдуру иги да кюч-ленюргенди.

Испмаейде бля Куба-Таб-а да спорт заллары, футбол майданлары, чабышчуу жоллары, гимнастика гора-доклары, семирткче эмда эр-заргга керекти секторду бля бля шендогоно спорт соор-уженила хайрыларыгга бер-рилгендише. Кисе жювд-рат метр жери болган туту-шучу уз ишпел, «Карат» филма Пасочко элге ахшы сауга этгенди. Ала ны бар-гысы да, шендого дерле бол-ган затлагга кышуулуп, рай-ону спорт мурдуру республи-када бек игиленден бири бо-лурча этгендише.

-Олег Гумарбиевич, сиз айткан затлагга кере, район социальный сферада алгга алаарчк кыймылау барды, дегер болукуму?

-Урунуну эм социальный айткынуу территориялы управ-ленцияны, кезге артык бек эзеленим эсе да, бек керекли иш этеди. Анда ишпел-де, кесини кыраганды бир зур-лук жеттени ала тюрлю-тюрлю категориялыдыгга-чыралдан 9510 адамгга кы-рагандылары окуну керекто-туу турады. Билтэр бз30 адам жашуа жерте ишпел-тирге бля коммуналыны жумуш-лагга хак тылгере 2,6 мил-лион сомдан артык ача ал-гандыла. Социальный болу-луккуну служблары юй-юргенди барып болушук эт-гендени эмда болжолсыз бо-лушук инваллидин картла-ны бля инваллидин саны 350-ден артыктыды.

Районда культура учре-жденилени сети улдуру. Ала кеп тюрлю ишпел кыраганды бекте да бардыргандыла, ала

Ушакны С.КИМОВ бардырганды.

Жангы бөлмө кыралганды

Россейн генеральный прокуроруну биргүрү бля К.М.М.Р-де законланы толтурууларына эи коррупциягга кыжажу кюрөш бардырыгга надзорлук этген бөлмө кыралганды.

Анга башчылык этерге РФ-ни генеральный прокурору алгын Кызбарты-Малкыарны Прохладный кыруулууну элешпел Виктор Танканын салгыргга тийиш киргенди.

Блюиюно келечилери законду кючлеу, адманы правосу бля эркинликле-ри кыруулау, кырагыны эм обществону сейлери-ни сакылау, коррупциягга кыжажу кюрөш бардырыгга жана бля борчланы тамамларында. Андан тышманда да бөлмө К.М.Р.-ни власть оргналарыны бля тюрлю-тюрлю федералыны власть оргналыны республикада управ-ленияларыны ишлери-не да надзорлук этеркиди.

ГЕЛЯЛАНЫ Сахадин.

Социальный сфера

Баксан району социальный сферасында ишпел болуу бизни корреспондентибизни район администрацияны башчысыны заместители Олег Кадзюков бля ушактыны темасыды.

Ремонт ишлени кезиуде

кис класслага жюрогенде-жылы аш-азык бля жалчыты-лынгандыла. Арт кезиуде стоговагы 1250 минг сом багысы технология оборудо-воние орнатылганды.

Ремонт ишлени кезиуде

билем берюно битеу учре-жденилары район админис-трациядан алы болушук та-пыландыла. Бөлүнгөн ырыс-кыны битеу суммасы 5,5 мил-лион сом чаклы барды. Ай-хак да, школланы бля шол-кыгга дери билим берген уч-режденилары андан ары айы-туу борчларын тамамалауу-да. Миллет проектти чекле-ринде 13,8 миллион сом багы-сы медицина техника эм оборудовоние алынганды

эмда иште хайрыларын баш-ланганды. Район админис-трация соупус сакталуу уч-режденилары ремонт иш-лени бардырыгга керекли кыруулуш материалла бля жалчытынды. Эки участка болончыды, жети амбулато-риягга тынгылы ремонт эти-ленди, бир кыуам котельна-ла жаныгырытылды. Ол

реальной ырыскыны эсебин-ден жангы лаборатория обо-рдовонияны эм комплекти, эти школ автобус алынган-дыла.

Андан сора да, республика-лы бюджетни ырыскысына алынпны, эти кабинет керекли оборудовоние бля жалчыты-лынгандыла. Билим берюно битеу учрежденилары, бюгонюкко жаныгга компью-терге кылуу болгандан сора да, Интернет сетге кошул-гандыла. Дагында 540 педагог класслагга башчы-макени спорт залы бля окуу-корпусу ишпелни, хайрылар-ны лыгга берилгенлери окуну кеп затны билдиредише. Ай-тыргга, дагында быйыл бз элде эти кыстыгы столваны бля ахшы тюрлениме кыруу-лурга бошалкыдыла.

Районда «Билим берюу» деген баш магзаналы миллет проектти жашауда бардыры-уу чектеринде иш да эсле-ринича тюрлениме болганды-ла. Билтэр эти школ бир ми-ллион сом гранта алганды-ла, ола ала ны ырыскы-тех-ника мурдорларын кючөндир-гиге иш бергенди. Педагог-лардын жумуштарына да 100-шер минг сом президент са-гында берилгендише. Феде-

Жангы китеп

Нальчикте Культура фонду ююкюно башчысы, отурулу ишлеге жоралы-ны, кеп ингиле, тобешилме да торк-терк болодыла. Аллай кууанчы-кы тобешилгендени бири бу кюнде да болганды. Ол «Эль-ф» басмада чыкканын «Кавказны белгилти тишриулары» деген китепха аталгын эди.

Алты жюзгө жуук бек бля чыгарылган улуу, ариу, тап жарашдырган китеп-да Север Кавказ республи-када жашаганы эм ишле-

Ала бля ким да өхтемленирчады

сунат белгилти тишриулары гуратары бардыла, ала ны кеслерины ююлеринын да кыска билдириме жазы-лыдыла. Аны жыйышдырган, жарашдырганды да кеп ахшы ишлени башламчысы, Дуния Артик комитетини Север Кавказда представител-ствосуну председателчи профессор Аус Бутгановду.

Бу жолга дери окуучу-ланы кыларына аллай кит-апны биринчи эки тому тюр-гошдиде. Энди уа - ююкюно-тому да басмадан чыгары-рындады. Алгынчы китеп-ларынды Адыгени, Север Осетия-Аланияны, Кырачачи - Черкесни, Кызбарты-Малкы-арны, Ингуштяны, Чечен эм башха республикалыны белгилти адамларыны ююл-еринден окугуба болушук эсе, бу жоргуу жазуу ишин автор толусунай тишриу-лагга жоралганды.

Культура фонду жыйылы-ла бардырылуучу залана атлары китепха жазылган тишриуула, ала ны арала-рында уа судья Занкюланы Лейла, алай Эфендияны Тамара, устаз, профессор Онейланы Лида, врач -хи-рург Гергаланы Лида, дагы-да башха бля эдиле. Кы-

тангы презентациясына К.М.Р.-ни Парламентини Председателины заместители Людмила Федченко, К.М.Р.-де Адамны эркинлик-лери жаны бля улупонючен-ный Зумакюуланы Борис, республиканы Жаш тюрлю-но эм жамауат биргилени иш-лери жаны бля кырал комитетини председатели Борис Паштов да келгендише. Сый-лы кыоаккылары араларында Ингуштия республиканы келечилери да болгандыла. Алагы аны Парламентини спикери Тамара Хаути-ева башчылык этгенди.

Людмила Федченко, жай-ылында селеше, китаны бетлери ача, тишриула-ны кыларыннан кеп зат келгени туура керюнгөн-дени, ала экономиканы, культураны, билим берюно да ариу жолдары, турсулери салгыларын, бек баш уа мамырлыктыгы ишпелени-рин чертгенди.

Китепда атлары айтыл-ган тишриуларыны сабыл-лери, тудуктары да керсе-ле, сөзсөз, ала бля өктөм-ленчирдише. Аны дагында тар-кы магзанысы болганды да айтырга керекди - легенди выш-дик-спикер.

Зумакюуланы Борис ти-шриулагга жаш бозманда бек иги сауга эттигенге

сангаганды. «Мен китаны беттерине тошгон бир жер-ли эгечлерибизни кеплери усту таныйма. Ала керти окуну не улуу махтаугга да тийишилдише. Аус этген бу отурулу иш а кеплени кюлдундан келлик тюрлю эди. Аны себепли мен кит-апны авторуна улуу жорек ыразылыгымы билдирю-ге сөймө», дегенди.

А Бутгановну китепаны жарашдырып басмагга хазыргалары ючюн НОТР телекоманияны директору Владимир Ворюков, Борис Паштов, дагында башха алгытышлагандыла. Рес-публикада белгилти жырчы-ла Аус Зейшес, Ирина Дау-урова, Марьяна Даова, «Бо-На-Ми» конкурсу лауреаты Алим Тарчюков, «Балкария» ансамблины солистлери да ариу жолдары, турсулери бля келгенини кыуандыр-гандыла.

Ол кюн жигер тишриу-лагга китеп бля бирге голле да берилгендише.

ХОЛАЛАНЫ Марьянт.

СУРАТЛАДА: А. Бутганов-ны Эфендияны Лидагга китаны береди; Зумакюуланы Бо-рис алгышлайды.

Суратланы автор алганды.

сунат белгилти тишриулары гуратары бардыла, ала ны кеслерины ююлеринын да кыска билдириме жазы-лыдыла. Аны жыйышдырган, жарашдырганды да кеп ахшы ишлени башламчысы, Дуния Артик комитетини Север Кавказда представител-ствосуну председателчи профессор Аус Бутгановду.

Бу жолга дери окуучу-ланы кыларына аллай кит-апны биринчи эки тому тюр-гошдиде. Энди уа - ююкюно-тому да басмадан чыгары-рындады. Алгынчы китеп-ларынды Адыгени, Север Осетия-Аланияны, Кырачачи - Черкесни, Кызбарты-Малкы-арны, Ингуштяны, Чечен эм башха республикалыны белгилти адамларыны ююл-еринден окугуба болушук эсе, бу жоргуу жазуу ишин автор толусунай тишриу-лагга жоралганды.

Культура фонду жыйылы-ла бардырылуучу залана атлары китепха жазылган тишриуула, ала ны арала-рында уа судья Занкюланы Лейла, алай Эфендияны Тамара, устаз, профессор Онейланы Лида, врач -хи-рург Гергаланы Лида, дагы-да башха бля эдиле. Кы-

тангы презентациясына К.М.Р.-ни Парламентини Председателины заместители Людмила Федченко, К.М.Р.-де Адамны эркинлик-лери жаны бля улупонючен-ный Зумакюуланы Борис, республиканы Жаш тюрлю-но эм жамауат биргилени иш-лери жаны бля кырал комитетини председатели Борис Паштов да келгендише. Сый-лы кыоаккылары араларында Ингуштия республиканы келечилери да болгандыла. Алагы аны Парламентини спикери Тамара Хаути-ева башчылык этгенди.

Людмила Федченко, жай-ылында селеше, китаны бетлери ача, тишриула-ны кыларыннан кеп зат келгени туура керюнгөн-дени, ала экономиканы, культураны, билим берюно да ариу жолдары, турсулери салгыларын, бек баш уа мамырлыктыгы ишпелени-рин чертгенди.

Китепда атлары айтыл-ган тишриуларыны сабыл-лери, тудуктары да керсе-ле, сөзсөз, ала бля өктөм-ленчирдише. Аны дагында тар-кы магзанысы болганды да айтырга керекди - легенди выш-дик-спикер.

Зумакюуланы Борис ти-шриулагга жаш бозманда бек иги сауга эттигенге

КӨРМӨН

Бир кысуун жыл мындан алты республиканы музейлеринде ачылган көрмөчөдө аспаптар сураттау искусство бля көрсөткөн суратчылар иштери табылган. Арт жылда, жаны технология жашуубузга киргени, көп торло затта бля шагырей болуп барат.

Алардын бири сурат алтын цифровый аппарат. Аны компьютерге кыюуп, сураты торонон торлөдөндү, неда поторнон алап, жөнчөк кескенден бир улугун этер он барды. Битеу бу жагы амаланы бизи суратчыла да толү хайрандандыла.

Оп КМР-ни Миллет музейинде өзгөчө байрам кени ачылган «Туурланы мени жорегим» деген көрмөчө ачык көрөнгөндү.

Көрмөчө сейр улугу

Көп түрлө сезим туудурган суратла

Аны автору Хасан Журтов табылгатах сыйкемизин, аны тамаша болумларына, жашарыныкыларын сейр эттенн кырууга бля да билдирди. Таулары исперинден аллай бир жазылганды, биз аланы аллай бир көрөбүз, энди не жагы сөз айтыр-гы болукчу деп да көлөдү кыюубузга. Алай, хар суратчыны ишлерине кырай, неда таула, кыялы, хар жылыне көзүюндө, эртен, ингри да башка бет алганыран эгө бля тюрлө, ол табылгат кырууган, жараткан бек алаят, эркиндирмеген искусство болганын аныгылады.

Журтову суратларында да кюн тийгенде, таула кесирине тартадыла, аны кыялыне демигилкери бля баш удураддыла, туман башкан кезиуде, жорекке кыркуу саладыла. Автор алада айланган

ариулукудан сора ажымлы ишеге тоберге болуугун да айтанды. Аны «Коварство красота» деген ишинде, бир таудан айрылып, ортада терен текши кырууганын көрөбүз. Быйлада, табылгатыны чомарттылыгы бля аны кыты бола билгенн эгерин, суратчы ол чакыны болуму пннэкага тошорюрге жетишени, аны көрө билгениди кыраууну сейрге кыалдырганды.

Башында айтхана, табылгаты суратха тошорө, жаны тема, жаны көз кырам тапхан тын болмагыны. Хасан Журтову суратларыны санында мен белгили фотожурналист Шахмырзаланы Алексини бир кыруу ишине жуук, ол көз кырам бля алынган суратлагы да тоберди. Демигиле таулары кыатларында

кырууган, бутаклары кынгыр-мынгыр өсгөн, алай жашууга хорлатмаган терекни алганды Хасан. Ол аны «Философия» деп атаганды. Алексини архивинде да бардыла быйлай кырууган, алай жан бермеген терекле, Шахмырза улуну кыяладда чакыган гитче болукчулар да эсизбидеди. Алагуа, баям, ким да атар «жашууга махтау», «жашууга жырдеп. Журтов алай ишине «Жашууга гимн» деп атаганды.

Сезюсю, бу көрмөчү Журтовну лирик болганына, ол табылгатыны шох музыкалык эшите билгенине шагтылды. Аны чухурлары хар торлөдөлдү, ол аланы кырам табылгатыны шох музыкалык эшите билгенине шагтылды. Аны чухурлары хар торлөдөлдү, ол аланы кырам табылгатыны шох музыкалык эшите билгенине шагтылды.

көргөзталгыны бля уа позеге жуукчу.

Адамны жореге бай болса, ол кыайсы усталыкты сайласа да, бир кесек романтик кылыгыны тас эте болмас. Хасан да алаанды. Ол, налорга жыйган сферада программист болуп ишлей, кесини факмусун ёсдорлаганды. Фотоапаратыны бля компьютерни бирикдирип, айтат суратла бля көрмөчөгө келген халкыны кыуандырганды. Аны коллегалары кесирини сейр эткенерин, жашырмай, айта эдиле. Ол кюн анда селенженле Константин Офендиев, Жабраил Хаула, башхала да факмилу суратчы тууганын да белгилеген эдиле.

САРАККУЛЛАНЫ Асият. Суратны ХОЛАЛАНЫ Марзият алганды.

ЖАНЫГЫЛЫК

Форма жауунда милиционерни жибитмейди

Озганы ийкыны бароз болмагыны шахар округну патрүл-пост служба-сыны милиционерини нарданга жыйып, формалы жагы кийимдерин кидирип, көрмөчү кырууган эдиле. Кыралда право нызамны сакылачуна 2008 жылдан башлап жюрюкторюк форманы сибирчигеге да кийдирип сынарга деген оюну отилгенди. Бу коллекцияны МБД-ни кесини дизайнелери жарашдыргандыла (шөндюо форма уа 1991 жылда модельер Вячеслава Зайцевни болушлугу бля жарашдырылганды).

Дубинканы тагар жер болмагыны да кемчиликти. Куртка кысыкаркыды – белни тынгылы жапмады. Кымау да сууккада кыатхан этеди, асыры бек шуу-шу этеди. Алай болганынагы, дейдиле милиционерле, иги жерлери да кепдоло!

Бусагатадаты форма боз белгиди, жагы уа кыралдым-көк болукчу.

Хуржула кнопкадан болушлары бля жабыладыла. Радиостанцияны салып айлангыча энчи журжун да барды.

Жайда кийилген куртканы жеглери бек тынч алындыла, алай бля уа ол жегтисизге айландырылып кылады.

Жагы форманы Россияни 13 регионунда, ол санда бизде да сынаркыдыла, - дейди Красноярск крайны ГУВД-сини жамауат нызамны кырууула жагы бля управленийсыны начальниги орунбасары Евгений Бовалов. - Бизни управленийны 69 кыулукчусу жагы форманы сау жылыни ичинде, 2009 жылда март айга дери кийеркиди. Ол кезиуну ичинде биз МБД-ге 3 отчөт жазарга керекбиз: форма илмиди, жюрюкторюге уа тапмыды? Жылытурму жерлери кыайларындыла, жел а кыайларындан киреди? «КП-ни» корреспондентлери сынуу кезиу (1 жыл) бошалырын сакылап турмагыныдыла, милиционерле бля урук этгендерле.

Куртка жегилленгенди, синтипон бля жылытылганды. Жоремизе сууну жибитмейди, асыры бек шуу-шу этеди, асыры бек шуу-шу этеди, асыры бек шуу-шу этеди.

Куртканы сыртндагы «милция» деген сөз жазылган затты жеринден алгырга эм энчи хуржучуктуга салып асырарга болукчу.

Куртканы онг эм сок жаиларында 20 сантиметрлик замокукчула бардыла. Керек болуп кыалган кезиуде аламы терк ачарга эм сауутуну мычмамай чыгарып алгырга болукчу.

Жайда, жас башы, кюз аты кезиуде кийилуучу 3 форма бардыла. Комплектин багысы 25 минг сомду.

«Комсомольская правда» газетсен.

Жагы форма жегилди, кыумачына сууну этюдорез-ка вещество синдиргилгенди - жауунда адамны жибитмейди. Куртканы аркысында кыараны кезиуде «милиция» деген жазуу шарт окулурча этилгенди. Ол сөз жазылганын ахта жарык тийсе, бек жытырап, ачык көрөнүп кылады. Аны жеринден алып, асырарча энчи хуржучу да жарашдырылганды. Бир комплекте кышда,

Куртканы сыртндагы «милция» деген сөз жазылган затты жеринден алгырга эм энчи хуржучуктуга салып асырарга болукчу.

Куртканы онг эм сок жаиларында 20 сантиметрлик замокукчула бардыла. Керек болуп кыалган кезиуде аламы терк ачарга эм сауутуну мычмамай чыгарып алгырга болукчу.

Жайда, жас башы, кюз аты кезиуде кийилуучу 3 форма бардыла. Комплектин багысы 25 минг сомду.

«Комсомольская правда» газетсен.

УЧРЕДИТЕЛЕ-КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДАККОЛЕГИЯ:
АЛИКАЛАНЫ Владимир, АШАЙЛАНЫ Музафар (баш редактору орунбасары), БЕШПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары), БИТТИРАЛАНЫ Аминат, ТЕКУЗЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЪУЛАЛАНЫ Борис (жууалы секретары).

ТЕЛЕФОНИА:
Редактору ирешовини - 42-63-61. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 47-26-22. Жууалы секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

РЕДАКЦИАНЫ БЕЛОМОНА:
Жамауат-поптитка жашууну беломо - 42-67-68, 42-24-02. Экономикалык беломо - 42-66-73. Журналистика беломо - 42-68-72. Социальный позитикалык беломо - 42-66-76, 47-27-59. Жылжыктык бля спорту беломо - 47-26-39, 42-66-71. Писмоаланы,рекламаланы эм билдирүүдөн беломо - 42-37-94. Тиманчыла беломо - 47-31-28. Букалгырты - 42-30-97. Операторла - 47-26-28, 42-39-65.

Редакция авторла бля кызыгарт жюрютмейди. Кюл жамагыла рецензия этилмейди эм ала артка кыалгырмадыла.

Газетде басмавынганы материалда айтылган оюмула редакцияны оюму бля кесилмеге болукчула. Алада айтылган харт юрөмдө, Россия Федерацияны басмавын көсөмдө Законун тийишликде, материалды авторлары кесери жууапладыла.

Редакция авторларды 400 гитче тизгинден (машыкка бля жазылган 5-6 бет) кезиу аздады.

Газет Басмавын эм аспапны информацийны эркинликтерин кырууга жаны бля Кыябарты-Малкыяр регион инспекцияда 1994 жылда 14-чо июнда регистрация этилгенди.

Регистрация номер — 0066. Индекс — 51532

Редакция авторла бля кызыгарт жюрютмейди. Кюл жамагыла рецензия этилмейди эм ала артка кыалгырмадыла.

Газетде басмавынганы материалда айтылган оюмула редакцияны оюму бля кесилмеге болукчула. Алада айтылган харт юрөмдө, Россия Федерацияны басмавын көсөмдө Законун тийишликде, материалды авторлары кесери жууапладыла.

Редакция авторларды 400 гитче тизгинден (машыкка бля жазылган 5-6 бет) кезиу аздады.

Газет Басмавын эм аспапны информацийны эркинликтерин кырууга жаны бля Кыябарты-Малкыяр регион инспекцияда 1994 жылда 14-чо июнда регистрация этилгенди.

Регистрация номер — 0066. Индекс — 51532

КОНФЕРЕНЦИЯ

Илмуда биринчи атламла

Бу кюледе сабийлини бля жаш телюно чыгармачылыкларыны республикалы койюнде «Илмуда биринчи атлам» деген ат бля конференция болганды. Ол тогузуну керө бардырылады. Аны республиканы битеу районларында бля шахарларинда 350-ден аспам жаш бля кыыз кытышхандыла.

«Ситма» илму биритиуну «Малые чтения» беломонде 5-чи – 8-чи классланы окуучулары кесирини тинтиу ишлерин кертоткенди. Сабийли бери келтирген тинтиуде хар жылдан кючлөдө-кючю бола эм алапы илму ишегити тиниулюкелерини боз барганын да айтырчы тийишиди.

Сабийлини ишлери илму-торлю-торлю беломондеринде болганыран эгө ала, иш, отуз секцияга кылаштып, бардырылганды. Апагуа багытны КМККУну преподавательлери эм Сабийлини бля жаш телюно чыгармачылыкларыны республикалы койюно усталары бергенди.

Жаш алилле конференцияда кергостен проектле сейр этерчала болганыраны белгилемей жарамас. Сөз

июн, Жагны Малкыяр элини орта школуну 8-чи классны окуучуучу Байкызыланы Шааи эткен конференция бля «Гадане на бараней попакте» деген ишине хазырлаганды. Астрономия бля физика секцияда Май районуну Ново-Ивановское элини школуну 7-чи классны окуучусу Кючмезланы Кызыр а - «Современное воздухоплавание» деген таманы тинтип келгенди.

Бюгонюкюде илмуда туктууланы тарыхларыны алилле аспам эс буралды. Белгилеген темага мында да көп ишине кертоткенди. Сөз июн, Кызылгы элини

орто школуну окуучулары Аналаны Аида бля Ботталаны Борис кесирини туктуу тарыхларын тинтип иши ишлерин келтиргенди. Аида иши, секцияда биринчи жерге тийиши болганды.

Бир-бирле Кузуйланы Кыяйсыйны чыгармачылыгынын тинтиуге да жоралгандыла ишлерин. Сөз очюн, Созайланы Жаннета Кыяйсыйны чыгармачылыгында таш кылай жер алганына, Чегемден Жанкышланы Мадина уа Кыяйсыйны суратлы позицияна жораланганын ишине хазырлагандыла.

Конференцияга кытышхана шагатылык кызыгыла бля сауыгаларга тийиши болганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

СПАРТАКИАДА

Лицейчиле хорламын белгилейди

Эльбрус районда битеулю байм берген учурденяланы окуучуларыны спартакиадалары болшоганды. Аны ахыр эрмишлери шахматладен эдиле.

Анда команда тобершюуде жашланы аларыинда Тырнаууну лицейини командасы алай жерге кытыганды. Экинчи жерини Пашкута элини орта школуну огуучулары алыгандыла, шахарны 3-чо номерли школыну командасы иочюно болганды.

Кызыланы араларында 6-чы номерли школыну шахматчылары хорлагандыла. Экинчи бля иочюночю жерлеге уа 3-чо номерли школы бля гимназияны окуучулары кытыгандыла.

ТУРИЗМ

Зауукчулу солуну жалчытыр ючюн

«Элбрус» Минги тауну тийресинде эрте орналган солуну базаланд бирди. Аны туристле не заманда да ишине кертоткенди. Кыралда торлөнуле башлангычы, ол жылыны кызын кезиуде да адамдан толү болганды. Башха турист объектка, кыянылыкына хорлатмай, орт жылда «Элбрус» терк айны башлагыр эм бюгонюкюде зауукчулу солуну керекли хар эт бля да жолчытылганды.

Бир жыл мындан алгыа адамны солун оңлары болукчула. Аны кыаты бля берган Бахсан черк, тегереңде өсгөн нарат терекле, таулары жуукчулыклары энчи микроклимат кырадыла. Аны чухуу инфраструктурасына уа, кыялы кыюламы болганына да мында солурга он береди.

Пансионатны торовай, кыраллы туристле да ишине кертоткенди. Ол таула да ала мында уа туюл эдиле, тау - лыжа сезон башланганды уа, пансионат току окуна эди.

«Бныгы ремонт этилгенден сора солун базаны эски макмы да жагы бет алганды. Ол зауукчулу солуну ишлемерине келишеди. Дагыда туристле деп эки кыялы коттежд да барды бляла.

Бюгонюкюде «Элбрус» пансионат бля солуну бля жерге уллу турист комплекске айланганды. Мында бир жолга эки жозте жуукчу

адамны солун оңлары болукчула. Аны кыаты бля берган Бахсан черк, тегереңде өсгөн нарат терекле, таулары жуукчулыклары энчи микроклимат кырадыла. Аны чухуу инфраструктурасына уа, кыялы кыюламы болганына да мында солурга он береди.

Комплексын администрациясы жагытылганганын жуушланы торлөлерин көп эттерге итнерди. Ол жаны бля жетишмелди десек да болукчула. Туристлени мында этдирген заманлары керти да зауукчула. Аны жеринде бугель подымчы болганды. Алыз жюз метр бийикке каток этиле турды. Оперокюч бля жарыту уа анда кеч, кюн да учарга он береди. Чабкычылыккыны сюйгөнгө уа фореяле жозгөн көл да барды.

Турист комплексе уста инструкторла ишлейди. Кышда ала билмегенлени лыжалда неда сноуборда

учарга юйретедиле. Жайда уа Минги тауну тийресинде жау экскурсияла кырадыла. Чухуула, буз чарданла, гара суулга апа бля барыча маршрутла да кыралгандыла. Кыабарты-Малкыярны аруу жерлине, тау элпеге, анда жашап, таулары адет-терелери бля шагырыландир оңлары да болукчу джи-турла да кырадыла. Комплексин тийресиндеги кыралы тикден учарга сюймегенлени уа энчи транспорт Мегети бля Минги тауну канат жолларына эледи.

- Бизни мурабыты, - дейди «Элбрус-Тур» деген келленген жууалыгыгы болганын обществому эм «Элбрус» пансионатны генеральный директору Согаланы Дахир, - спортзал, жыйрма бешметлик бассейн, конференц-зал эм объектини хайрандыргыла эл ишлеринде.

Тау-жыла тикни тобюнде эли жери болукчу энтта да бир кынокэк ойноу кыруугу бардырылады. Быйыл битеу объектини хайрандыргыла бериге таукелдие обществону башчыларды.

Антоний ТАЛАЕВ.

АСАФОНОВ.

МА САНГА!

Мафрозини тормеден кыстагындадыла

жигалканы эм от тошюю себеллик этерки башка заттаны буюкдурга унтмагыла.

ЖАНСОЙЛАНЫ Рустам, КМР-ни от тошюге кыжау юрөш бардырган кырал службасыны инструктору.

Хата гитчеден да чыгады

От тошююно июсонден бир кыуам операцияны информацийны эшитсенг, андагы билдирелде аскерден келгенге ушайдыла. Ала республикалык апартарындагы бля районларында келетиле. Байында сөз от тошюу сабийлини кыталарындан болган кезиуде июсеринден барды. Аны себелли алагы кыруу да эс белгеленди, от тошюу кытып уллу хата келтиргени июсонден айтып турды.

Сабийлини гитче заманларында юйде кесирини кыюргарга жарамады. Ол кезиуде ала сирнекле бля ойнаргы, ток эм газ приборлары жандырырга өч болдыла. Алай бля от бирдиди, аны июсонунда уа адамла еледиле, молке заран тошөди.

Бир-бир заманлада сабийле, абданандан көргөнлери этип, топон иверге кыюктейди. Ол заманда, бирер кыюп кыялы деп кыюргындан, өчмөлөгөн топонлени кыялы атханларын кеслери да эслемей кыялды.

Былтыргыны 811 от тошюуден 167-си сабийлини кыталарында болгандыла. Аны кезиуде миллион бля жарым сом багысы ырыскы заран тошөдди. Бу шартла абданла бир кесек сакь болурга кереклинерин июсонден айтанды. Аны себелли багылы ата-анала, сабийлеригизден сирнеклени, за-

жигалканы эм от тошюю себеллик этерки башка заттаны буюкдурга унтмагыла.

ЖАНСОЙЛАНЫ Рустам, КМР-ни от тошюге кыжау юрөш бардырган кырал службасыны инструктору.

Билдирүү

Кыбузуга, жыррга да усталаны чакырабыз

КыМР-ни Куктура эм информация коммуникацияны министрестевосу юйде кыбузуга ойнагынданы араларында РСФСР-ни халкы артисти Кураца Каширгова атлы регион даражалы конкурсу болуугун билдиреди.

Жууук заманда дагыда «Звезда» жажигаут модьобю деген эстрада жырны эршиуну да бардырылыккыды. Алада хорлагына лауреат, дипломат деген атлагы тийиши болукчула, ахча атугыла да алылыккыла.

КыМР-ни Куктура эм информация коммуникацияны министрестевосу юйде кыбузуга ойнагынданы араларында РСФСР-ни халкы артисти Кураца Каширгова атлы регион даражалы конкурсу болуугун билдиреди.

Жууук заманда дагыда «Звезда» жажигаут модьобю деген эстрада жырны эршиуну да бардырылыккыды. Алада хорлагына лауреат, дипломат деген атлагы тийиши болукчула, ахча атугыла да алылыккыла.

Жууук заманда дагыда «Звезда» жажигаут модьобю деген эстрада жырны эршиуну да бардырылыккыды. Алада хорлагына лауреат, дипломат деген атлагы тийиши болукчула, ахча атугыла да алылыккыла.

КыМР-ни Куктура эм информация коммуникацияны министрестевосу юйде кыбузуга ойнагынданы араларында РСФСР-ни халкы артисти Кураца Каширгова атлы регион даражалы конкурсу болуугун билдиреди.

Жууук заманда дагыда «Звезда» жажигаут модьобю деген эстрада жырны эршиуну да бардырылыккыды. Алада хорлагына лауреат, дипломат деген атлагы тийиши болукчула, ахча атугыла да алылыккыла.

Жууук заманда дагыда «Звезда» жажигаут модьобю деген эстрада жырны эршиуну да бардырылыккыды. Алада хорлагына лауреат, дипломат деген атлагы тийиши болукчула, ахча атугыла да алылыккыла.

КыМР-ни Куктура эм информация коммуникацияны министрестевосу юйде кыбузуга ойнагынданы араларында РСФСР-ни халкы артисти Кураца Каширгова атлы регион даражалы конкурсу болуугун билдиреди.

Жууук заманда дагыда «Звезда» жажигаут модьобю деген эстрада жырны эршиуну да бардырылыккыды. Алада хорлагына лауреат, дипломат деген атлагы тийиши болукчула, ахча атугыла да алылыккыла.

Жууук заманда дагыда «Звезда» жажигаут модьобю деген эстрада жырны эршиуну да бардырылыккыды. Алада хорлагына лауреат, дипломат деген атлагы тийиши болукчула, ахча атугыла да алылыккыла.